

Qajeelfama akkaataa itti gatanii

Amajjii 2024

Oromo

Seensa

Qajeelfamni kun filannoowwan jiraattonni ittiin kosii/balfa gatuu danda'an irratti yaada waliigala kenna.

Qabiyyeewwan

Arjoomaatii suphaa	3
Irra-deebiin tolchuu	4
Irra-deebiin tolchuu wantoota oorgaanikii/uumamaa.....	6
Koompoostii mana borootti qopheessuu	7
Kosii qe'ee keessaa	7
Kosii balaafamoo mana keessaa	8
Qoricha/daawaa gatuu	10
Lilmoowwanii fi wantoota qara qaban mana keessaa gatuu.....	10
Bakkeewwan kosii itti gatanii fi taateewwan kosii walitti qabuu ..	12

Gaaffiwwan irra-deebiin hojiirra oolchuu fi gatuu irratti qabdaniif deebii argadhaa

Meeshaalee mana keessan keessaa deebiftanii faayidaaf oolchuu, irra deebiin itti fayyadamuu ykn gatuuf karaa hundarra gaarii ta'e baruu:

- hennepin.us/greendisposalguide daawwadhaa
- 612-348-3777 irratti bilbilaa
- Teessoo kanaan limeelii barreessaa environment@hennepin.us

Arjoomaatii suphaa

Meeshaalee itti fayyadamuun danda'amu arjoomaa

Meeshaalee itti fayyadamuun danda'amu dhaabbilee tola ooltummaaf arjoomuu hawaasa keessan gargaaruu fi qisaasama hir'isuuf mala gaariidha. Arjoomuu keessaniin dura tartiiba kana hodofaa:

- Arjoomuu keessaniin dura dhaabbileen sunniin maal akka fudhataniifi guyyoota fi sa'atii isaan itti meeshaalee sannii fudhatan gaafadhaa baraa.
- Meeshaalee haala gaariirra jiran arjoomaa. Meeshaaleen isin arjoomtan kan qulqulleeffaman, kan hoijetanii fi kan miidhaa hin geessisne ta'uu adda baafadhaa.
- Meeshaalee waqtii eeguun dhimma itti ba'amana waqtii isaanii dursaa arjoomaa, fakkeenyaaaf uffata yeroo cabbii waqtii birraatti, ulee goolfii ammoo waqtii arfaasaatti.

Tarreffama dhaabbilee arjooma fudhatanii argachuuf birooshara carraawwan arjoomaa ilaalaan. hennepin.us/-/media/hennepinus/business/work-with-hennepin-county/environmental-literature/donation-opportunities-brochure.pdf

Suphaatii turfadhaa

Meeshaalee manaa caban, uffata citaa, elektirooniksii fi kanneen biroo caccaban sirreeffachuuf tola ooltota irraa gargaarsa bilisaa, qajeelfama qabu Kilinika Fix-it Hennepin County irraa argadhaa. Sagantaa suphaawwan kilinkaa gara fuulduraa hennepin.us/fixitclinic irraa caalaatti baradhaatii ilaalaan.

Meeshaalee ijaarsaa irra-deebi'aa fayyadamaa akkasumas deebisaatii faayidaaf oolchaa

Meeshaalee ibsaa ittiin galchanii fi kaabineetota irraa kaasee hanga lafaafi dagalee mukaatti meeshaalee ijaarsaa hedduu irra deebiin itti fayyadamuun ni danda'ama. Hennepin County'n yeroo pirojektoota mana haaromsuu meeshaalee irra-deebiin tolchuu fi deebisanii itti fayyadamuuf gargaarsa ni kenna. hennepin.us/salvage irraa odeeffannoo dabalataa argadhaa.

Irra-deebiin faayidaaf oolchuu

Irra-deebiin tolchanii faayidaaf oolchuun tarkaanfii salphaa ittiin hawaasa keessan deeggartanii fi naannoo eegdanidha. Irra-deebiin faayidaaf oolchuun carraa hojji uuma, akkasumas qabeenya uumamaa meeshaalee haaraa hojjechuuf barbaachisu hir'isa.

Meeshaaleen mana keessatti irra-deebiin faayidaaf oolchuu dandeessan isaan kana of keessatti hammata:

Waraqaa, saanduqawwan,
kaartoonii
Saanduqawwan batteessa

Lakkii: Naapkinii, fookaa waraqaa, waraqaa cicciramaa, saanii waraqaa, baattuu aayiskiriimii, siiniii bunaa

Qaruuraawwan pilaastikaa, joogii,
kubbaayyaa, baattuuwwan
Pilaistikoota irra-deebiin tolchaa # 1, 2, 5
Qadaada irratti dhiisaa

Lakkii: Boorsaa pilaastikaa ykn pilaastika haphii, pilaastika ittiin meeshaalee maranii ergan, pilaistikoota #6, pilaistikii Styrofoam™, baattuuwwan wantoota balaa qaqqabsiisan baatan

Qaruuraawwanii fi jaarkaaniiwwan birciqqoraa hojetaman

Lakkii: Birciqqoo bishaanii, paayireeksii, suphee, of-ilaalle

Xaasaa

Lakkii: Xaasaa qalamaa, baataa gaazii, taankarii hiiliyeemii, baattuuwwan wantoota balaa qaqqabsiisan baatan

Kaartooniiwwan
Kanniin hin babatteessin

Lakkii: Kaartoonii buphaa waraqaa ykn Styrofoam™, baattuuwwan aayis kiriimii

Qajeelfama qophii

- Meeshaalee irra-deebiin faayidaaf oolchuu dura daddafaa dhiqaa/miiccaa
- Wanta irra-deebiin faayidaaf oolfamu hiikaatii gaarii ykn qodaa kosii keessa kaa'aa.
- Xaasaa, qaruuraa pilaastikii ykn kaartoonii hin caccabsinaa. Saanduqawwan batteessa.
- Qadaada qaruuraa pilaastikaa, joogii fi baattuuwwanii pilaastika ta'e irrumatti dhiisaa.

Meeshaalee kanniin irra-deebiin faayidaaf oolchuu irraa fageessaa

Kanneen armaan gadii adeemsa deebisanii hojiirra oolchuu irratti rak-koo uumu, sababni isaas meeshaa keessatti cuqqaalamu, hojjettoota irraan midhaa ga'uu danda'u, akkasumas meeshaa haaraan irraa yoo oomishame meeshaaleen sunniin gabaa gaarii hin argatan. Meeshaalee irra-deebiin faayidaaf oolfamanitti hin dabalinaa. hennepin.us/recycling irraa caalaatti baradhaa.

Feestaalii fi fiilmii

kosii boorsaatti naqame

Meeshaalee pilaastikaa guguddoo fi shaangulliitiwwan

Ispoonjii pilaastikaa (Styrofoam™)

Elektirooniksii fi baatiriiwwan

Wantoota sibiilarraa hojjetaman garaa garaa

Saaniwwan mastaaawotii, mastaaawotii foddaa fi supheewwan

#6 fi pilaastika gurraacha

Saaniwwan waraqaa, burcuqqoo, naapkinii, istiroo fi meeshaalee manaa

Fo'aawwan akka shiboo elektiriikii, ifaawwan guyyaa ayaanaa fi ujummoowwan

Siliindaroota afuuframoo (piroopeenii, hiiliyeemii, CO2)

Baattuuwwan oomishaalee balaa geessisan qaban

Wantoota oorgaanikii/uumamaa irra-deebiin faayidaaf oolchuu

Wantoota oorgaanikii/uumamaa irra-deebiin hojirra oolchuudhaan, nyaanni keessan, waraqaan nyaataa fi kan bishaan itti bu'e, kan gara koompoostiitti jijiiramuu danda'u koompoostii gatii guddaa qabuu fi pirojektoota lafa bareechuu fi ijaarsa daandii keessatti dhimma itti ba'amanitti jijiiramu. Warra wantoota orgaanikaawoo fuudhanii fi filannoo bakkeewwan itti gatanii hennepin.us/organics irra barbaadaa.

Nyaata hunda

Waraqaa makaa orgaanikii qulqulluu ta'e

Lakkii: Sanduqua nyaata qoraa, boorsaa poopkornii maaykirooweevi, uwwisaa nyaata saffisaa, baattuu ayiskirriimi, fooxaa waraqaa qulqulleessituu keemikaalaati wajjin dhimma itti ba'amu

Oomishaalee koompoostii ta'uun danda'uun isaanii mirkanaa'e

Oomishaalee rageeffamoorra asxaa/ loogoo BPI barbaadaa.

Lakkii: Meeshaaleen tajaajila nyaataa asxaa BPI hin qabne, meeshaan tokko kompostiitti jijiiramuu danda'uun rageeffamuu isaa mirkaneessuuuf marsariitti BPI bpeworld.org irraa ilaalaan

Meeshaalee koompoostii ta'uun danda'an biroo

Lakkii: Kosii qe'e keessaa, daayipparii ykn oomishaalee qulqullinaa, balfa beeyladoota mana keessaa fi bineeldotaa, kosii ykn afaa, qulqulleessituu ykn haxooftuu daa'imaan, qoorsituu uftata laawundariin miicamuu, meeshaalee irra-deebiin faayidaaf oolfamuu danda'anii (kaardibordii, kaartoonii).

Koompoostii mana borootti qopheessuu

Qodaa qe'etti koompoostii keessatti qopheessitaniin, hurraa kuduraa fi muduraa, baala, fi marga ciccitaa gara kompostii soorata baay'ee qabuutti jijiiruun mooraa fi maasii keessan keessatti fayyadamuu dandeessu.

Wantootni isin qodaa koompoostii keessaniitti naquu dandeessan isaan kana dabalatu:

- Harca'aa/qola kurduraalee fi muduraalee
- Baalawwan biqiltuu irraa qeexxa'amman
- Margaa fi baala
- Daakuu bunaa fi calaltuuwwan
- Qola killee/buphaa
- Qola firiiwwanii

Qajeelfama akkaataa itti koompoostiitti jijiiranii hennepin.us/composting irraa argadhaa.

Kosii qe'ee/mooraa keessaa

Kosiin/balfi mooraa keessaa kanneen akka marga ciccitaa, baala fi damee qabeenya gatii guddaa qabanii fi biqiltuu mooraa keessaatti soorata dabaluu ykn gara kompostiitti jijiiramuudhaan deebifamanii faayidaaf ooluu danda'u. Balfa akkanaa qodaa kosii mana keessanii keessa kaa'uun seeraan ala.

Filannoowwanii fi gorsa akkaataa qabaa balfaa/kosii:

- Qe'ee keessan keessa qodaa kompoostii kaa'aa.
- Konkolaataan deebisanii faayidaaf oolchuu keessanii balfa mooraa keessaa karaa cinatti fuudhuu fi dhiisuu isaa adda baafadhaa.
- Bakka kosii mooraa itti walitti-qabanitti geessaa.
- Ciccitaa margaa fi baala lafarra afame lafuma sanarratti dhiisaa. Baala gara karaatti hin harinaa.
- Usoo/dhoqqee beeylada manatti guddifamee fuudhaatii qodaa kosii keessa buusaa.

Tarree bakka kosii mooraa keessaa itti walitti qabanii hennepin.us/yardwaste irraa argadhaa.

Kosii balaafamoo mana keessaa

Bakka meeshaan/kosiin itti buufamutti geessaa

Oomishaaleen nuti manaa qabnu tokko tokko wantoota balaafamoo ta'an kan of keessaa qaban yoo ta'u, yoo seeraan hin gatamin fayyaa keenya ykn naannoo keenya miidhuu danda'u.

Wantoonni armaan gadii bakka meeshaalee/kosii itti buusan Hennepin County keessatti ni fudhatamu (odeeffannoo fuula duubaa ilaalaa). Waa'ee filannoowwan gatiinsa magariisa dabalataa hennepin.us/green-disposal-guide irraa baradhaa.

Meeshaalee konkolaataa

- Farra kottolleessaa
- Zayita fireenii fi tiraansmiishinii
- Boba'aa fi zayita
- Dhagaa baatirii konkolaataa

Oomishaalee mana keessaa, marga q'ee fi biqiltuuwwan mana boroo ittiin kunuunsan

- Dhagaawwan baatirii
- Meeshaalee qulqullinaa
- Qulqulleessaa ujummoo cuqqaalamee
- Ampuulii filooreesentii
- Qalama, halluu mukaa fi qallisaa qalamaa
- Farrra ilbiisaa
- Teermoostaatii fi teermoomeetira meerkurii of keessaa qaban

Oomishaalee ittiin of bareechan

- Biifaa rifeensaa
- Gad-dhiisaa qalama qeensaa
- Urgooftuu

Elektirooniksii

- Kaameeraawwan
- Taphachiisaa DVD
- Koompiitaroota
- Sirnawwan geemii
- Piriintaroota
- Bilbilawwan
- Teelevidziiniwwan
- Raadiyoo fi taphachiisaa muuziqaa
- Sagalee baastuu/ispiikara

Meeshaalee mana keessaaf fayyadan

- Qabbaneessaa qilleensa mana keessaaf
- Maayikirooweevii
- Eelee elektiriikaa
- Kottolleessaa/firijji
- Miiccaa fi qoorsaa huccuu
- Danfisaa bishaanii

Meeshaalee biroo

- Goommaa
- Firaashiiwwanii fi ispiriingii saanduqaa

Kaffaltiiwwan

Kanneen armaan gadii dabalatee, meeshaalee tokko
kokkotti ni kaffalama:

- Meeshaalee mana keessaaf fayyadan tokkoon tokkoon isaanii \$15
- Firaashiiwwanii fi ispiriingii saanduqaa:
- Tokkoon tokkoon isaanii \$25 (Bakkee Brooklyn Park qofatti fuudhamu)
- Goommaa: tokkoon tokkoon isaanii \$3
- TVwwan, mooniitara koompiitaraa fi laaptooppiiwwan: tokkoon tokkoon isaanii \$10

Qoricha/daawaa gatuu

Qorichoota hin barbaachifne ykn itti hin fayyadamne seeraan akka gatamanitti gara saanduqa qoricha itti gataniitti geessaa.

Qoricha ajaja ogeessa fayyaatiin kenname, qoricha ajaja ogeessa fayyaatiin ala bitamu, vaayitaaminii, sappilimentiwwanii fi qoricha beeyladoota manatti guddifamanii dabalatee qorichootni mana keessaa dhufan hundi ni fudhatamu.

Caalaatti baradhaatii bakkeewwan saanduqa qoricha itti gatanii hennepin.us/medicine irraa argadhaa.

Lilmoowwanii fi wantoota qara qaban mana keessaa gatuu

Wantootni qara qaban kanneen akka lilmoogogaa qaamaa waraanun qoricha ittiin namaaf kennanii, lilmo insuliinii, lilmo hiddaa, lilmo eppiineefriini fi siriinjiwwan dabatalu. Baattuuwwan lilmo fi wantoota qara qabanii gonkumaa qodaa irra-deebiin faayidaarra oolchuu keessa hin buusinaa.

Filannoowwan akkaataa itti lilmoowwanii fi wantoota qara qaban gatanii isaan kana dabatalu:

- Ogeessi fayyaa keessanii sagantaa walitti qabuu qabaachuu isaa ilaala.
- Manumatti dhabamsiisa. Filannoo meeshaalee fi baattuu malawwan lilmo fi wantoota qara qaban dabsan, cabsan, gubanii balleessan, ykn caccabsan qabanii barbaadaa.
- Sagantaa poostaa itti-kaffalamee ergamuu, kanneen akka Stericycle, Inc., Sharps, Inc., GRP Medical Services, ykn MedPro Disposal fayyadamaa.
- Bakkee kuusaa kosii/meeshaalee irra-deebiin faayidaarra oolfamanii Hennepin County geessaa. Lilmoowwanii fi wantoota qara qaban meeshaa pilaastiki jabaa, salphaatti hin uranee fi qadaada itti jabeeffamu qabu keessa kuusuun meeshaa sana irratti kana barreessaa, "Do not recycle: Household sharps". Baattuu birciqqoo HIN fayyadaminaa.

Odeeffannoo dabalataa hennepin.us/green-disposal-guide/items/needles-sharps irraa argadhaa.

Kosii/balfa balaafamoo hir'isaa

Wanta irratti barreeffame dubbisuun baraa

Barreeffama oomishaalee manaarre yoo dubbistan oomishni tokko hangam balaa akka qabu isinitti himuu danda'a. Jechoota mallattoo balaa ibsan barbaadaatii oomisha balaa xiqqaa qabu filadhaa.

Balaa xiqqaa geessisa

Jecha ibsu	Sadarkaa balaa
Eeggannoo	Balaa xiqqaa/giddugaleessa kan geessisu
Akeekkachiisa	Balaa giddugaleessa kan geessisu
Balaafamaa	Garmalee kan boba'u, kan nyatee balleessu ykn summaawaa kan ta'e
Summii	Garmalee summaawaa

Balaa guddaa geessisa

Oomishaalee eeggannoodhaan kaa'aa

- Oomishaalee cufaanii fi qadaaddiin isaanii sirriitti cufamuu isaa mirkanneeffadhaatii baattuma isaanii duraanii keessa kaa'aa.
- Oomishaalee bakka daa'immanii fi beeyladootni hin qaqqabne kaa'aa.
- Keemikaalota (kanneen akka barakiinaa fi amooniyaa) gonkumaa walitti hin makinaa.

Keemikaalota balaafamoo mana keessan keessaa hir'isaa

- Qulqulleessitoota kaayyoo hundaaf oolan fayyadamuudhaan ykn qulqulleessitoota ofi keessanii hojjechuu barachuudhaan oomishaalee balaafamoo mana keessaa muraasa bitadhaa.
- Keemikaalotni alaa fiddan guutummaa mana keessanii akka hin faalletti kophee keessan ulaa mana keessanii irratti baafadhaa.
- Oomishaaleen eeroosool salphaatti sombatti ol harkifamuu waan danda'aniif eeroosool irra biifaa paampii fayyadamaa.
- Eerfireeshenerootaa fi shaamaawwan keemikaala qaban hin fayyadaminaa.
- Keemikaalota laawundarii durii keessatti dhimma itti ba'aman hin fayyadaminaa.
- Farra ilbiisaa fi farra aramaa keemikaala qaban hin fayyadaminaa.

Bakkee kuusaa kosii/meeshaalee irra-deebiin tolfamanii Hennepin County

Wanta qabatanii dhufan

- Ragaa jirenyaa, kan akka hayyama konkolaachisummaa ykn kaffaltii tajaajilawwan manaa
- Kaffaltii, yoo ni ilaallata ta'e
  - maallaqa callaa, cheekii, kaardii deebitii ykn kireeditii

Eggannoon qabuu

- Hanga qajeelfamni hojjettoota biraa isiniti kennamutti konkolaataa keessa keessa turaa
- Meeshaalee funyaan/duuba konkolaataa, lafa konkolaataa fe'umsaa ykn harkifamaa konkolaataa keessa kaa'aa. Meeshaalee hojjettootatu buusa.

Odeeffannoo dhaabbatichaa yeroo ammaa argachuuf

hennepin.us/dropoffs irra ilaala ykn 612-348-3777 irratti bilbilaa.

Brooklyn Park

8100 Jefferson Highway
Brooklyn Park, 55445

Bloomington

1400 West 96th Street
Bloomington, 55431

Taateewwan balfa balaafamoo walitti qabuu

Taateewwan walitti qabuu, balfa balaafamoo manaatiif filannoowwan naannootti gatuu mijataa ta'an kenu. Sagantaa fi tarreeffama meeshaalee fudhatamuu danda'anii hennepin.us/collectionevents irra barbaadaa.

Hennepin County
Environment and Energy

hennepin.us/greendisposalguide
environment@hennepin.us
612-348-3777

